

Technická universita v Liberci
Fakulta textilní
obor 31-22
Textilní a oděvní návrhářství

DÁMSKÉ ŠATY Z KUŽE A KOVU

LADIES DRESSES OF LEATHER AND METAL

Michaela Pokorná

Vedoucí práce: ak. mal. Zdena Šafková

Rozsah práce:

Počet stran: 41

Počet obrázků: 18

Počet příloh: 3

Termín odevzdání: 17.05.1999 v Liberci

Fakulta textilní

Katedra textilního a oděvního
návrhářství

Školní rok 1998/1999

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

pro Michaela P O K O R N Á
obor 31 - 22 textilní a oděvní návrhářství

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona č. 172/1990 o vysokých školách a ve smyslu studijních předpisů pro bakalářské studium určuje toto zadání bakalářské práce:

Název tématu: Dámské šaty z kůže a kovu

Zásady pro vypracování :

1. Rozpracování návrhů šatů a šperků.
2. Vypracování kovových dílů.
3. Realizace šatů z kůže a vsazení kovových šperků.

Univerzity of technology in Liberec

Faculty of Textile
Institute of Textile and Clothing Design

Baccalaureate labour

Michaela Pokorná

Name of theme: **Ladies Dresses of Leather and Metal**

The main thought of my labour is a connection of two very different materials like leather and metal are. I give one more function to the metal. It is not only a jewel but it is also a part of the clothes. It helps to fasten the dress and it creates one harmonic unit together. I seek to compel everybody to think about dress and jewel like about partners that complete each other.

I have obtained an inspiration from geometrical shapes especially from triangles, crescents, parts of circle and curves which I have further formed. Other inspiration has been ladies body that tells by itself which shapes I can propose. It is very important to respect the anatomy.

Last inspiration has been the material and technologies of metal processing.

I beleave that I made a modern collection of dresses for a strong personality.

Technická Universita v Liberci

Fakulta Textilní

Katedra Textilního a Oděvního Návrhářství

Bakalářská práce

Michaela Pokorná

Název tématu: Dámské šaty z kůže a kovu

Hlavní myšlenkou mé práce je spojení dvou velmi rozdílných materiálů jako je kůže a kov. Kovu dávám funkci navíc. Není to pouze šperk, ale rovněž část oděvu. Pomáhá upevnit šaty a dohromady tvoří harmonický celek. Snažím se každého přesvědčit, aby o oděvu a šperku přemýšlel jako o partnerech, kteří se navzájem doplňují.

Inspirací mi byly geometrické tvary obzvláště pak trojúhelníky, půlměsíce, části kruhu a křivky, které jsem dále tvarovala.

Další inspirací bylo ženské tělo, které si říká samo o sobě jaké tvary mohu navrhnout. Zohlednit anatomii je velmi důležité. Poslední inspirací mi byl materiál a technologie zpracování kovů.

Věřím, že jsem vytvořila moderní kolekci oděvů určenou pro silnou osobnost.

Mistopřísežné prohlášení

Mistopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury

V Liberci dne 28. 5. 1999

Podpis

Pokorná

Obsah:	
1. Úvod	6
2. Vytváření v katedře	10
3. Úvod v katedře a dále	11
4. Tvoření světla a tónu	12
5. Vytváření světla	12
6. Vytváření světla a tónu	13
7. Závěry z vytváření světla	13
8. Závěry z vytváření světla	13
9. Správné světlo a tón	14
10. Správné světlo a tón	14
11. Správné světlo a tón	14
12. Úvod	15
13. Úvod	15
14. Úvod	15
15. Úvod	15

Tímto bych chtěla poděkovat ak. mal. Zdeně Šafkové a paní Janě Čudkové za cenné rady, všem členům katedry za jejich vedení v průběhu celého studia a firmě Eurogem za poskytnutí potřebného technologického zázemí k realizaci bakalářské práce.

Úvod

Obsah:

1. Úvod	9
2. Konfrontace s historií.....	10
3. Uspě v minulosti a dnes.....	11
4. Tvorba návrhů a inspirace.....	12
5. Výtvarný záměr.....	13
6. Materiály a použité techniky.....	14
7. Zásady zpracování usní.....	15
8. Zásady zpracování kovů.....	16
9. Spojení kovu a kůže.....	17
10. Stříhové konstrukce, modelace.....	18
11. Polohování teletiny.....	29
12. Údržba.....	39
13. Závěr.....	40
14. Literatura.....	41

Úvod

Úvodem je třeba položit několik základních otázek. Proč vlastně nosíme oděv a proč šperk? Co nás vede k tomu, že se zdobíme a zda je to vůbec nutné?

Nošení oděvu vyplývá z fyziologických potřeb. To byl prvotní impuls. Pravěký člověk si začal tvořit něco, do čeho by se zahalil. Byla mu zima, chtěl se chránit před nepřízní počasí, ale i před různými nástrahami přírody. Až později se k tomu přidružil i důvod psychický tedy stud a společenská konvence, která nám dnes nedovolí, abychom chodili nazí, i když je třeba 35°C ve stínu. Někteří lidé primitivních národů sice stále nazí chodí, ale tyto národy jsou z civilizačního hlediska na úrovni pravěku. Takže lze obecně říci, že se zvyšující se civilisovaností lidstva přibývá i nároků na oblékání.

Jak je tomu ale se šperkem? O tom přece nemůžeme tvrdit, že ho potřebujeme z fyziologických důvodů. Touha zdobit se je mimo jiné jednou z vlastností člověka, kterou se už od pradávna odlišuje od zvířat. Ať už to byly primitivní šperky z kostí, zubů a klů nebo náročné klenotnické práce. Tím, že se člověk ozdobil něčím cenným, dával najevo svoji nadřazenost. Tato marnivost vydržela lidem až do dneška. Dá se tak vyjádřit příslušnost ke společenským vrstvám, ale šperk představuje i zhodnocení volných finančních prostředků. Někdy to dojde až tak daleko, že lidé nosí nevkusný šperk jen kvůli jeho hodnotě, aby oslnili své okolí a vůbec je nenapadne, že se třeba k jejich oděvu naprosto nehodí.

Šperkem bylo donedávna nazýváno jen to, co se dalo nosit na lidském těle a bylo to vyrobeno z drahých materiálů - nejčastěji zlato, stříbro a drahé kameny. Tento trend byl na našem území patrný prakticky až do 50. let 20. století. Druhá polovina století přináší zcela nový pohled na věc. Začíná se vžívat termín "umělecký šperk" /1/. Hodnota takového šperku už není vyčíslena drahocenností materiálu, z kterého byl vyroben, ale tkví v jeho estetickém dojmu. Svoji roli zde hraje originalita, vtipnost a použití netradičních materiálů jako je sklo, kámen, dřevo, keramika apod. Tyto šperky mnohdy působí jako malé plastiky a stává se, že výtvarný záměr a snaha zaujmout často zatlačí do pozadí funkčnost. Takové objekty se pak stávají nenositelným předmětem, kterým se můžeme kochat ve výkladních skříních galerií, ale těžko už na lidském těle.

Ve své práci se proto zabývám šperkem jako nositelnou součástí oděvu a to doslova. Jedno bez druhého přece nemůže existovat, obzvlášť chystáme-li se na nějakou společenskou událost, ať už se jedná o ples, promoci nebo veřejné vystoupení. Pak jsou vhodné doplňky skutečně na místě. Nároky na sladění celého image jsou v tomto případě mnohem vyšší, než je tomu třeba u módy pro všední den. Z tohoto důvodu jsem zvolila dámské společenské šaty. Jejich styl a střih by měl být v souladu s tvarovým řešením šperku.

Takto navrhovaný oděv a šperk by pak měl na první pohled přesvědčit, že se jedná o harmonickou vzájemně se doplňující souhru materiálů a tvarů.

Konfrontace s historií

Podíváme-li se zpět do historie, zjistíme, že všechny historické styly a směry měly svoji módu a k ní odpovídající šperk.

Hranice mezi ním a funkční částí oděvu se mnohdy stíraly. Zvláště jednalo-li se o zdobné knoflíky, spony, opasky apod. Všechny civilisace se vždy snažily vytvořit šperk z takového materiálu, který oni považovali za cenný. Zpočátku vytvářely ozdoby z kostí či zubů. Jako oděvní materiál jim sloužily kožešiny zabitých zvířat, což dokazuje, že už tehdy museli znát nějaké primitivní metody činění a zpracování kůží. S nástupem doby kovů dochází k rozmachu řemesel a tím pádem i šperkařství. Už v této době je patrné nepsané pravidlo, že čím je náročnější a zdobenější oděv, tím střídmější je šperk a naopak. Proto si mohli staří Egypťané ve svých pouzdovitých šatech či jen bederních rouškách dovolit nosit po celém těle tak obrovské množství kovu. Čím složitější se oděv stával, tím šperku ubývalo, až nakonec zjistíme, že v přezdobeném rokoku na něj nezbylo místo. Od druhého rokoka však pozorujeme zjednodušování a přizpůsobování oděvu člověku. Do té doby tomu bylo spíše naopak. Člověk se přizpůsoboval oděvu a to doslovně. Ženy měly od šněrovaček zdeformovaný hrudník a oblast pasu a pánve. Tím, že lidé začínají sportovat, jezdit na kole a jsou celkově fyzicky aktivnější, dochází ke změnám nároků na oděv. Musí být funkční a pohodlný. Tento trend je zřejmý až do dnešní doby s jedním rozdílem, který je však pro dnešní módní tvůrce dost podstatný. Dříve se všichni lidé snažili oblékat v jednom stylu a takzvaně nevybočit z řady. Dnes si každý člověk tvoří svůj vlastní styl oblékání. Navíc s postupujícím feminismem a zdůrazňováním osobnosti se ženy mnohdy snaží až šokovat své okolí.

Z toho všeho jsem vycházela při navrhování své závěrečné práce. Nechtěla jsem vytvořit něco šokujícího, ale spíše řekněme silně osobitého. Oděv, kterým každá žena zaujme, ale nepohorší či neznechutí své okolí a zároveň tím řekne i něco o sobě.

Usně v minulosti a dnes

Už v ranném středověku u nás existovali řemeslníci, kteří tzv. vydělávali kůže /2/ Postupem času vznikaly dílny, které se dělily na koželuhy, jircháře, zámišníky a pergameníky. Koželužství vyniklo hlavně v 16.st. v oblastech Královehradecka, Plzeňska a v Prachaticích měli dokonce i své stálé krámy. Činily se kůže všech u nás dostupných zvířat. Silné usně sloužily k výrobě podešví, řemenů a sedel. Tenčí byly k výrobě rukavic, bot a oděvů a pergamenová kůže se dala použít i na výrobu bubnů.

Za povšimnutí také stojí, že vyšší a bohatší vrstvy obyvatelstva vždy dávaly raději přednost textilním materiálům. Když si uvědomíme nákladnost a náročnost ruční domácí výroby textilií, tak se skutečně není čemu divit. Teprve až v 19.st., kdy nastupuje průmyslová výroba, dochází ke snižování cen. Tím si kůže začala dobívat majoritní pozici na trhu oděvních materiálů a lze říci, že si ji úspěšně drží až dodnes. Snaha napodobit přírodní useň sice byla korunována úspěchem, alespoň co se estetického hlediska týká, ale tyto chemické usně /3/ známé jako koženka se těm pravým nevyrovnají především hygienickými vlastnostmi.

Přírodní useň je v současnosti považována za luxusnější materiál. Přesto její konfekční zpracování mnohdy touto trendu neodpovídá. V málokterém obchodě s koženou konfekcí si vyberete skutečně "kůži na kůži" a přitom je to nejpřirozenější způsob, jak ji nosit. V kolekcích světových návrhářů jako je Versace, Kenzo, Montana či Ralph Lauren se už takto zpracovaná kůže vyskytuje. Byla dokonce zvolena jako hit sezóny 98/99 /6/. Došlo zde ale už k určitému posunu. Nejedná se totiž o návrat k počátkům 80.let, kdy kožené oblečení nosili hlavně vášniví motorkáři či příslušníci hnutí Punk.

Z kůže už se šijí i ty nejženštější kousky jako např. prádlo, přiléhavé vesty, vypasované šaty a klasické kalhotové kostýmy. Uplatňuje se i v business stylu a ve vycházkové městské módě. V kurzu jsou těsné přiléhavé střihy a střídá jednoduchost. Neobjevují se žádné náročné detaily, protože to působí svůdněji a elegantněji. Kůže je tedy skutečně "in".

Tvorba návrhů a inspirace

Při navrhování jsem postupovala tak, že jsem nejprve zvolila techniku zpracování kovu a materiál. Dále jsem zkoušela nejrůznější barevné kombinace a typy galvanického pokovení. Z původně zamýšlených klasických textilních materiálů jsem ustoupila, protože už samotný záměr použití kovu jako součásti oděvu je něčím netradičním a novým, a proto bylo nutné uvažovat o použití jiného na dámské šaty méně obvyklého materiálu. Zvolila jsem tedy přírodní useň (dále jen kůže).

Původní návrhy pak upřednostňovaly hlavně tento materiál a byly poměrně složité na úkor šperku, který byl převážně z drátů. Postupem času jsem se rozhodla dát oba materiály do rovnováhy. Šperku jsem přiznala větší plochu a střih šatů jsem zjednodušila. V konečné fázi jsem potlačila veškeré zdobné detaily a tepané motivy jsem zredukovala pouze do linek. Stále platí, že v jednoduchosti je krása a při kombinaci tak odlišných materiálů to platí dvojnásob.

Inspirací mi byly hlavně geometrické tvary jako trojúhelníky, části kruhu a křivky, které jsem dále formovala. Dalším zdrojem mi pak bylo samotné ženské tělo, které si už samo o sobě říká, jaké tvary si mohou z anatomického hlediska dovolit navrhnout. V žádném případě jsem ho nechtěla nijak znásilňovat. Naopak! Mým záměrem od počátku bylo, aby se kov přizpůbil tělu.

Další inspirací mi byl materiál a techniky zpracování kovů. Předchozí praxe v oboru bižuterie mě poučila o tom, co si mohou dovolit a jakých výsledků mi která technika pomůže dosáhnout. V průběhu navrhování jsem musela jednotlivé modely upravovat tak, aby byly realizovatelné. Achillovou patou bylo vždy místo spojení kovu a kůže. Nakonec jsem všechny technické problémy vyřešila a provedené změny byly ku prospěchu estetického dojmu.

Výtvarný záměr

Záměr mé kolekce asi nejvýstižněji charakterizují slova jako harmonie, soulad a osobitost. Harmonie tvarů, soulad materiálů a osobitý přístup.

Šperk a oděv ! Tyto dva elementy se v mé práci objevují jako součást většího celku. Mohla by se použít i složenina "šatošperk". Pro někoho možná extrémní spojení, ale jak jinak docílit toho, aby každý uvažoval o oděvu a šperku jako o vzájemně se doplňujících partnerech ? Řešením tedy může být dát šperku funkci navíc. Vedle zdobení lidského těla ještě drží oděv a zajišťuje jeho připevnění na tělo, nebo dokonce přímo nahrazuje některé jeho části, jako je tomu v případě kovových prsníků. Tím jsem donutila nositelku, aby šperk skutečně nosila.

Materiály a použité techniky

Oděvní materiály

Přírodní useň - obch. název teletina Kama

- Důvody použití: a) Useň je podstatně pevnější než šatové textilní materiály, a proto lépe drží kovové díly. Kov by jemnější materiál zdeformoval nebo zřasil nevhodným způsobem.
 b) Charakter a lesk kůže výborně navazuje na kovové díly.
 c) Psychologický průzkum prokázal, že kůži nosí smyslní lidé s touhou po dobrodružství a s velkou fantazií a to je cílová skupina, pro kterou je tato kolekce určena.

Způsob zpracování: a) Námok

b) Odstranění podkožního vaziva a tuku

c) Odchlupení

d) Mízdření

e) Činění solemi chromu - takto zpracovaná useň odolává teplé vodě

f) Další úpravy - na líci je živicová úprava

Barvení v lázni z obou stran - celoprobarvení - obch.zn. Nappa

Podšívka: Černý taft - viskóza

Šperkařské materiály

Kovy: Měď - především na tepané díly

Tombak - slitina mědi a zinku (zinku musí být méně než 20%)

Pájky: Pasiřská pájka vařená (bod tání 780-810°C)

Stříbrná pájka pevná (bod tání 765°C)

Techniky: Řezání lupínkovou pilkou, tvarování, broušení, tepání, cizelování, leštění, galvanické pokovování na starostříbro a na nikl

Zásady zpracování usní

Pokud vykonstruujeme stříh dle tělesných rozměrů přímo na konkrétní osobu, můžeme začít zrovna polohovat a stříhat. Pokud je stříh přejatý z časopisu, stříhové knihy apod. je dobré si ho nejprve ušít z podřadného materiálu a všechny korekce přenést na stříh.

Před samotným polohováním je nutné useň pořádně prohlédnout a označit si všechna proděravělá nebo prodřená místa. Takto označené podřadné části můžeme pak ještě dále použít třeba při začíšťování. Při samotném polohování dbáme na to, aby všechny viditelné díly byly pokud možno v kruponu (tj. nejkvalitnější část usně). Záložky a švy mohou být už z méně kvalitní části. Velkou výhodou kůže je, že nemusíme dodržovat striktně směr kladení po osnově, jako je tomu u textilií. S usněmi s velurovou úpravou však musíme pracovat jako s vlasovou textilií. Dbáme tady na směr vlasu. U lícových usní můžeme stříhový díl mírně pootočit, ale ne víc než o 45°, protože se v podélném směru natahuje méně než ve směru příčném.

Při procesu spojování, ať už se jedná o špendlení nebo o stehování, musíme propichovat ve švových přídavicích, protože každý vpich je na líci vidět a nedá se odstranit. Při zkoušce takto nastehované kůže musí být oděv o něco volnější. Na stroji pak šijeme za stehováním a tím vpichy zůstanou v rubu. Všechny tvarované linie je vhodné vyztužit vlizelínem a do rozparků je dobré použít zažehlovací perforovanou pásku, která nám zajistí, že materiál po ohnutí zůstane rovný.

Co se prošívání týče, tak to se s oblibou používá u svrchního oblečení a u oděvů sportovnějšího typu. Na vypasované šaty se však příliš nehodí, protože prošité kraje ztvrdnou a nekopírují tělo. Použila jsem ho tedy tam, kde je to nezbytně nutné, aby se ztenčily okraje začíštěné koženou podsádkou, obzvláště pokud na tyto okraje měl být ještě nasazen kov.

Záložky, odstávající podsádku, rozparky apod. je nejlepší přilepit vodorozpustným lepidlem (např. Pritt). To by mělo být hygienicky nezávadné, aby nedocházelo k nežádoucím kožním reakcím. Tomu samozřejmě zabrání i podšívka, která je obzvláště u kůže Napa naprostou nezbytností. Podšívka musí být dostatečně navoňná, aby netáhla. Kromě hygienických důvodů ji všíváme i kvůli snazšímu oblékání.

Zásady zpracování kovů

Základem pro vytvoření dobrého šperku je kvalitní technický výkres. Z něho potom přenášíme tvary pomocí pauzovacího papíru na latexem natřený plech. Pokud budeme cizelovat, je nutné všechny linie a obrys zvýraznit rýsovací jehlou. Chceme-li předkreslený motiv tvarovat, letovat apod., musíme ho nejprve vyříznout lupínkovou pilkou a začistit ho pilníkem. Pak ho vytvarujeme pomocí gumového kladiva a nejrůznějších dřevěných forem do požadovaného tvaru. Protože kovy tvarováním tvrdnou, je dobré je mezi jednotlivými úkony žíhat (tj. zahřátí do červena a rychlé ochlazení) a čistit pomocí zředěné kyseliny sírové. Naletování úchytných mechanismů provádíme plynovou pistolí a vařenou pasířskou pájkou nebo pájkou stříbrnou, kterou potíráme boraxem.

Tepání a cizelování patří mezi nejstarší šperkařské techniky /5/. Tepáním získáváme větší miskovité tvary. Tepat můžeme za studena (plechové fólie do tloušťky 1mm) nebo za tepla. Vyloukat lze na podložce ze dřeva, olova, ale také na koženém pytli naplněném pískem. Technikou cizelování vytváříme plastické tvary v plechu podobně jako u tepání s tím rozdílem, že se nevyklepává přímo kladivem, ale speciálními nástroji zvanými čakany (též puncny). Tímto způsobem lze, ale na rozdíl od tepání, dosáhnout velmi jemných linek a detailů. Za podložku slouží zvláštní tmel, který se za horka nalije do kovové polokoule. Při práci pak tento tmel mírně nahřejeme a vtiskneme do něj vyžíhaný a ze spodu namaštěný plech. Po této přípravě předpracujeme obrysy, které pak tzv. vytáhneme z druhé strany. Mezi jednotlivými chody se musí opět žíhat a čistit.

Leštění můžeme zařadit už mezi povrchové úpravy. Pokud je povrch hodně nerovný, musí se nejprve přesmírkovat a potom postupujeme na leštičce od nejhrubších kotoučů a past až k nejjemnější červené. Cizelované výrobky, které mají být pokoveny na staré kovy, stačí pouze přesmírkovat.

Poslední úpravou, která teprve dodá patřičný efekt a zároveň zabráni korozi, je galvanické pokovení. Pokov na drahé kovy už nepotřebuje žádnou další úpravu. Pokovujeme-li na staré kovy, je nutné setřít zoxidovanou vrstvu v místech, kde chceme. Na závěr výrobek přelakujeme, aby na vzduchu už dále nečernal.

Po této úpravě již nelze výrobek dále tvarovat, vrtat ani nahřívát, protože by vrstva galvanického pokovení popraskala.

Spojení kovu a kůže

Pevného spojení dvou takto odlišných materiálů docílíme pouze po patřičném vyzkoušení a upravení tvarů. Obecně lze říci, že spíše upravujeme oděv, aby pasoval ke šperku, než obráceně. Šperk vytvoříme tak, aby byl anatomický a měl všechny potřebné mechanismy eventuelně otvory k upevnění oděvu. Po přezkoušení se snažíme upravit oděv, je-li to nutné, přetvarujeme i kov. Teprve pak je možné dát kovové díly galvanicky pokovit. Na závěr upevníme oba elementy prošíáním silonovou nití, stlačením okrajů oděvu do úchytných mechanismů v nejhorším případě přilepením. Od lepení se upouští z toho důvodu, že každé lepidlo má určitou dobu funkčnosti. Třeba sekundové lepidlo přestává účinkovat už po roce, takže se takto lepené díly rozpadají. Dvousložkové lepidlo vydrží podstatně déle, a proto mu dáváme přednost.

Díly, které mají drsnější povrch (např. cizelované), vypostrujeme tmavým molitanem tlustým asi 0,5 cm. Rovněž části kovu, které přímo dosedají na tělo a po delším nošení tlačí, musíme vypostrouvat.

Střihové konstrukce, modelace

MĚŘÍTKO - 1:6

Výška postavy - 172 cm

Obvod hrudníku - 88 cm

Obvod sedu - 94 cm

Obvod pasu - 70 cm

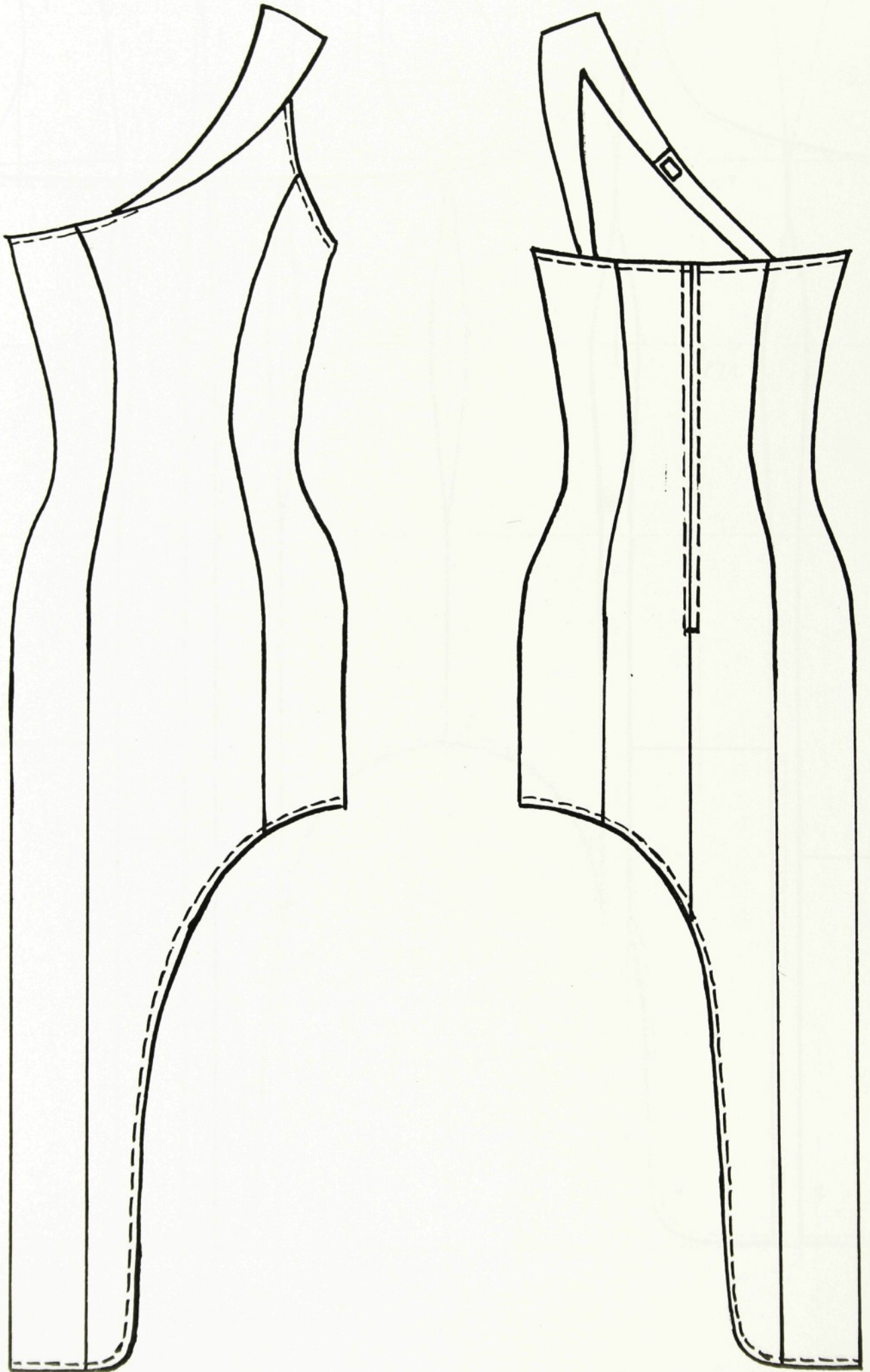
Délka zad - 42cm

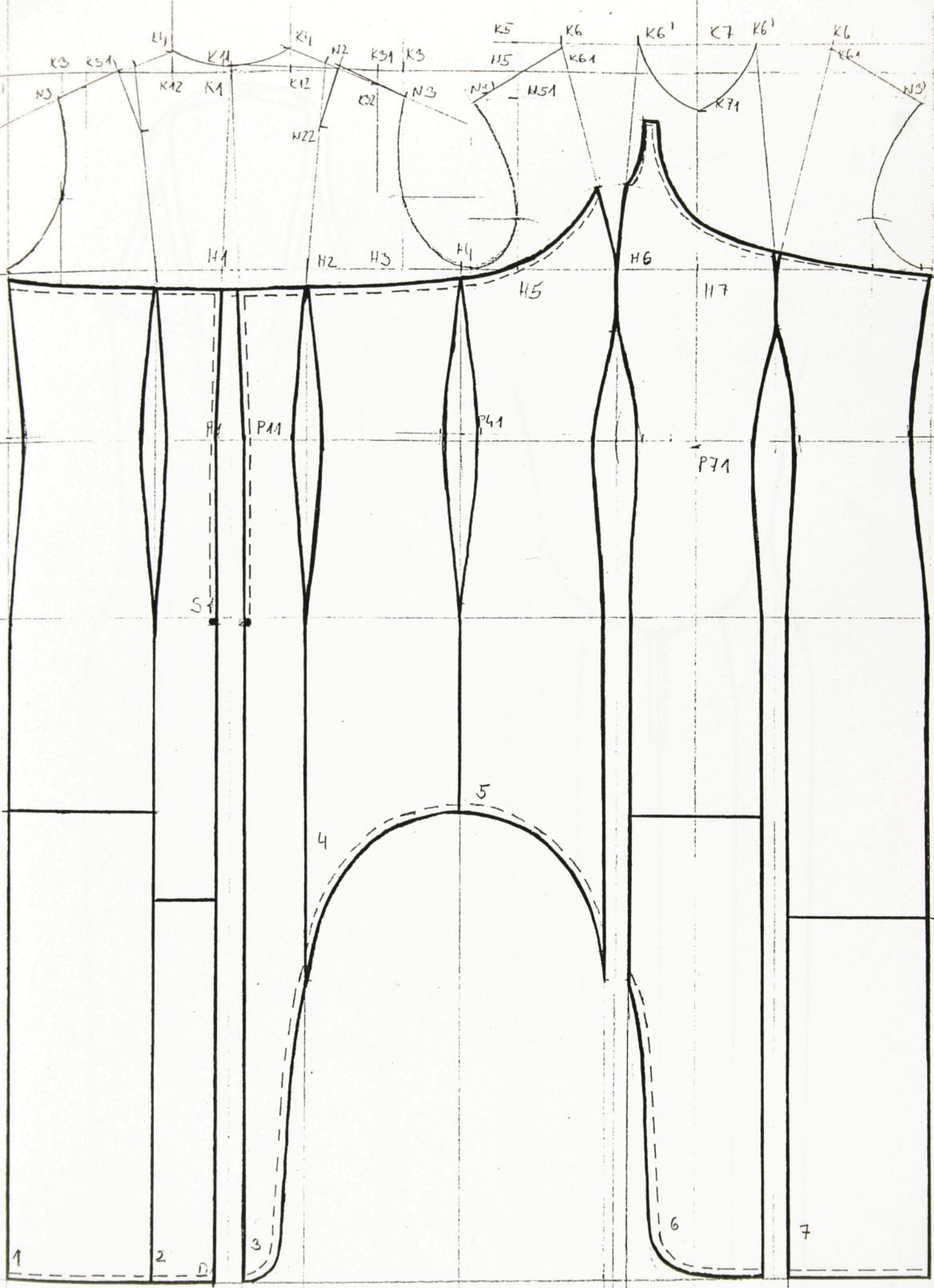
Obvod krku - 36 cm

Šířka zad - 33 cm

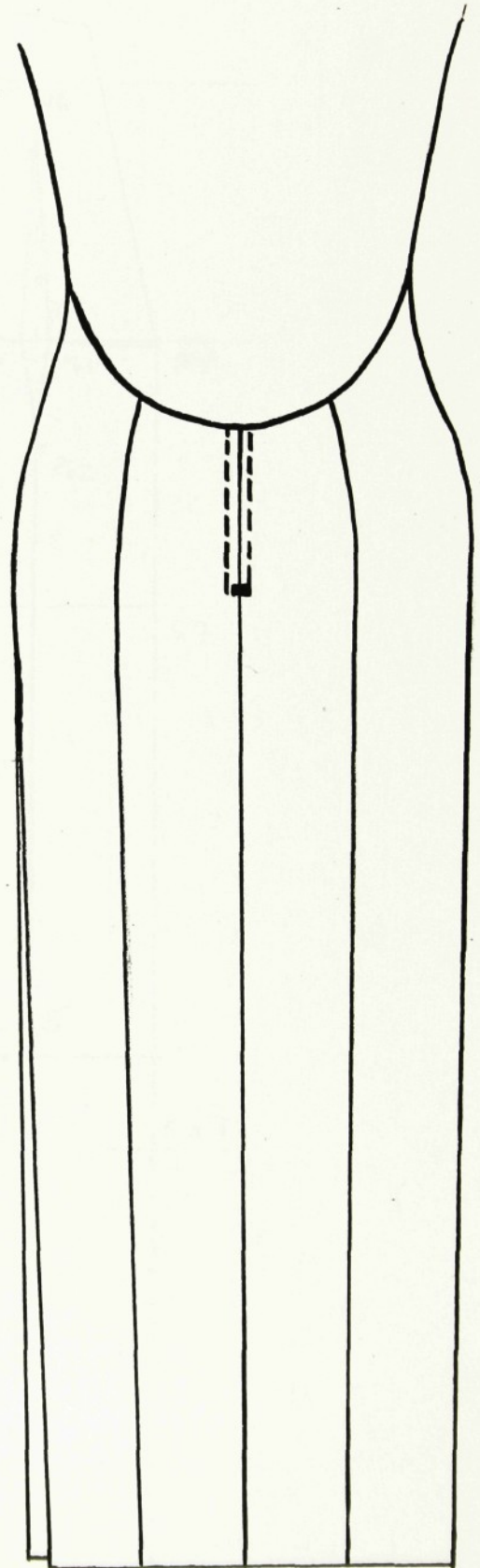
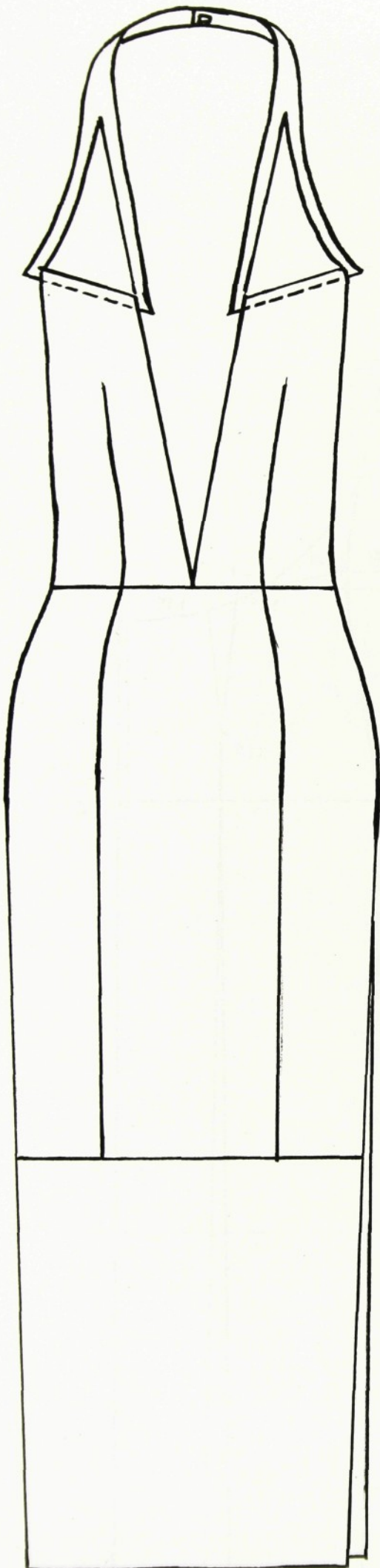
Šířka ramene - 12 cm

MODEL 8.I

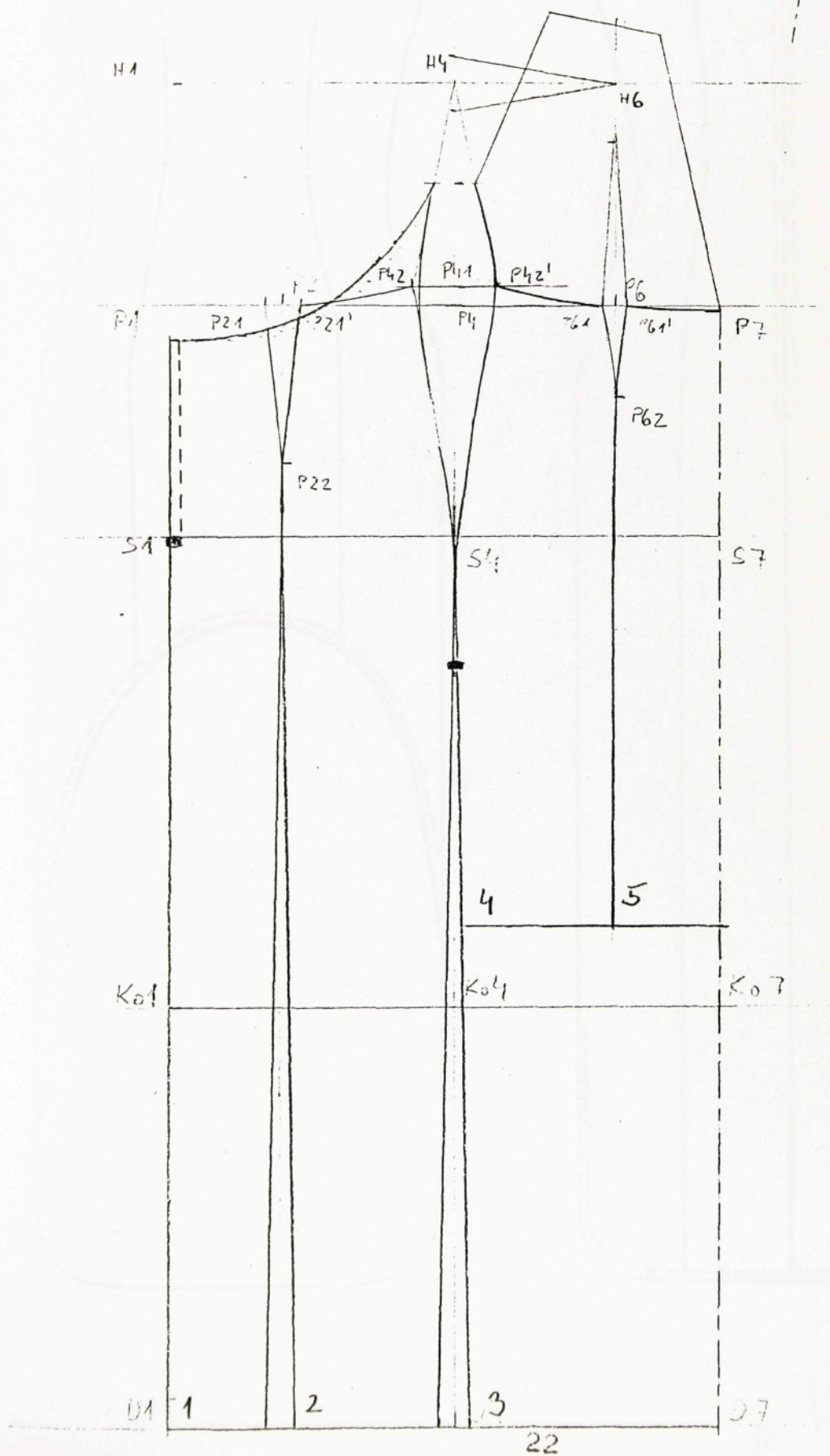
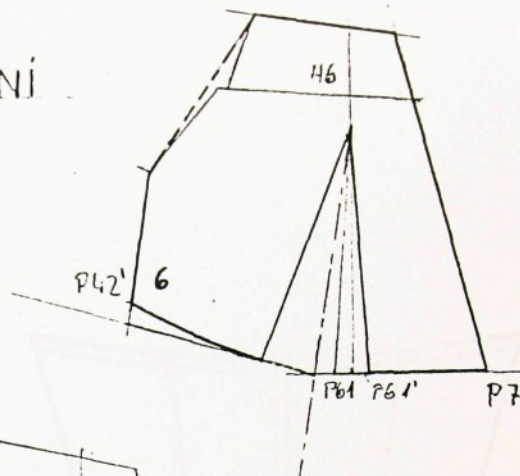

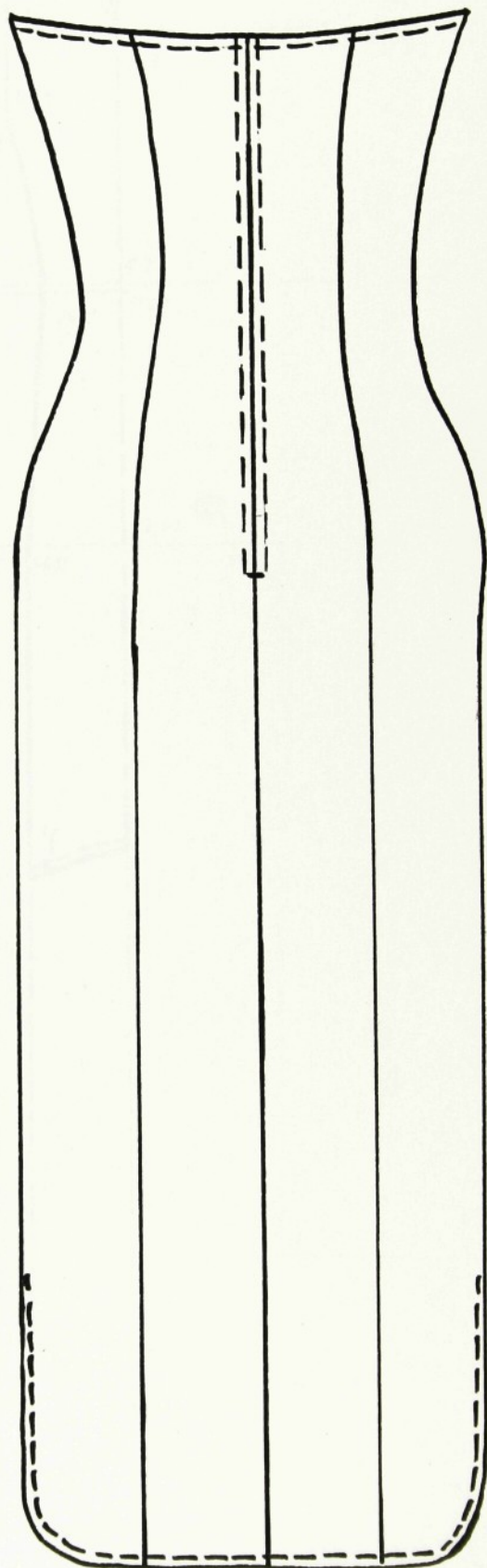
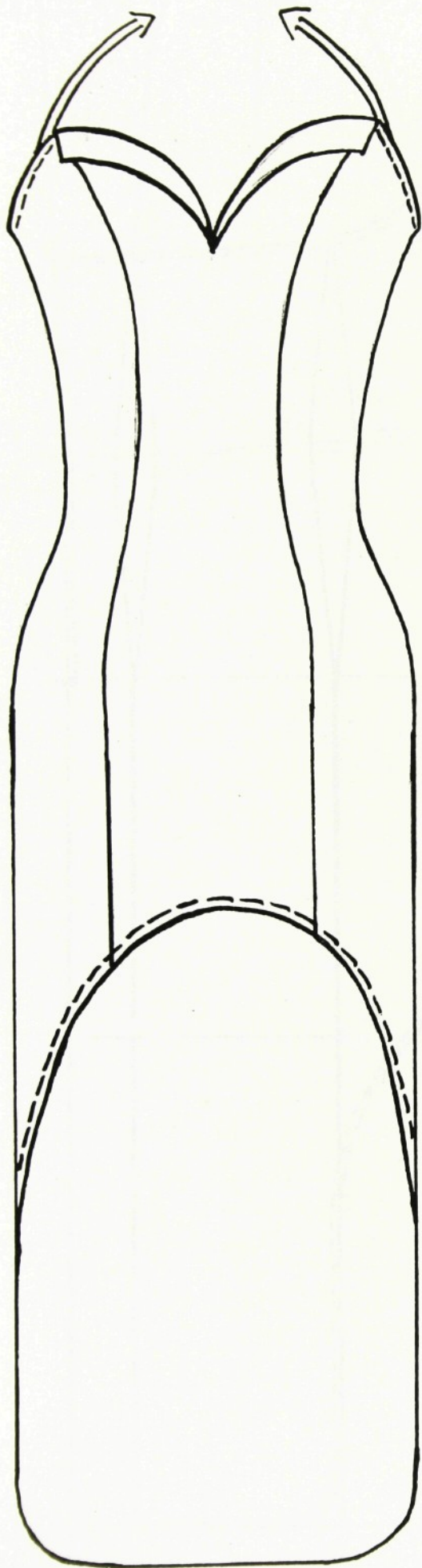

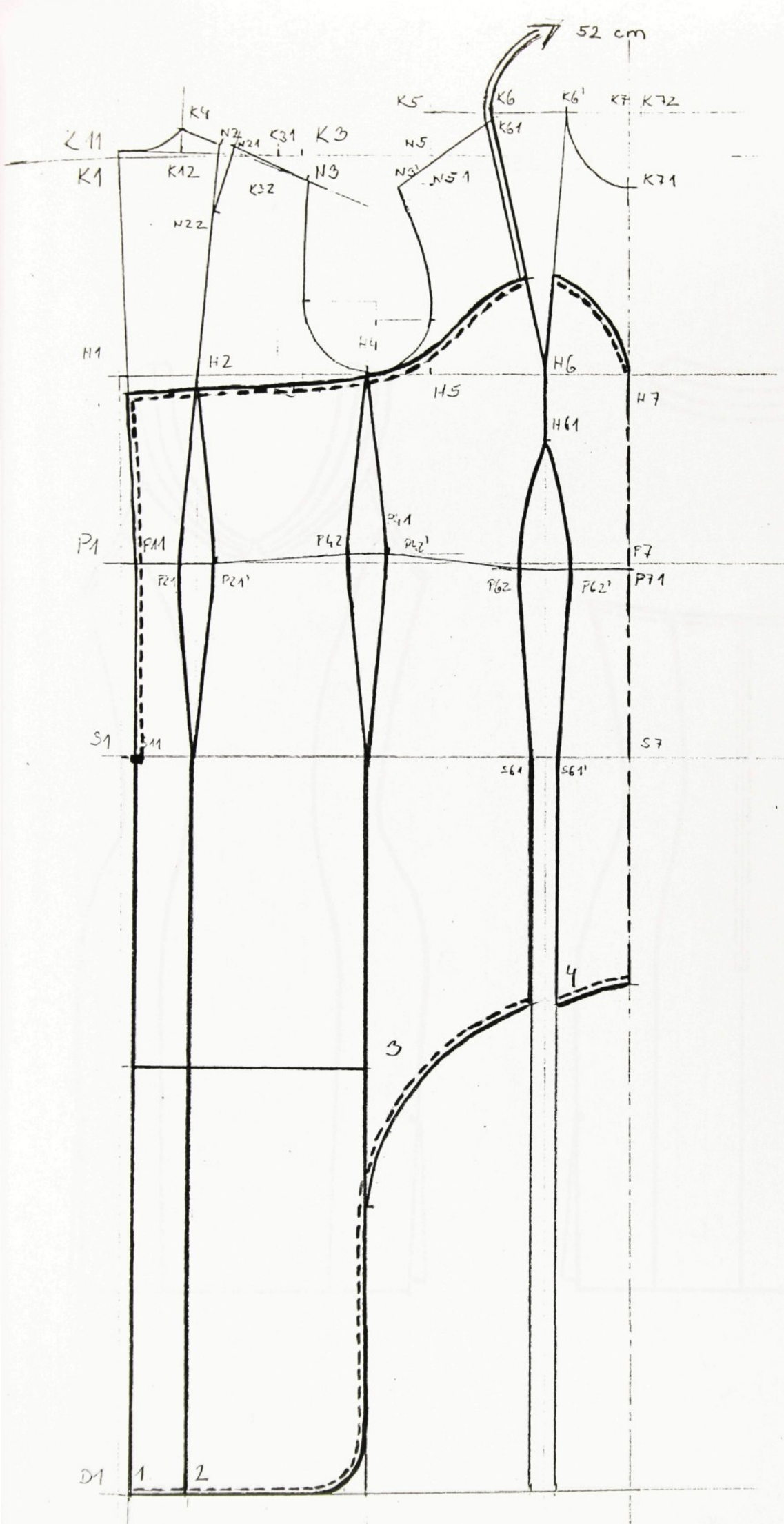
MODEL 8.2

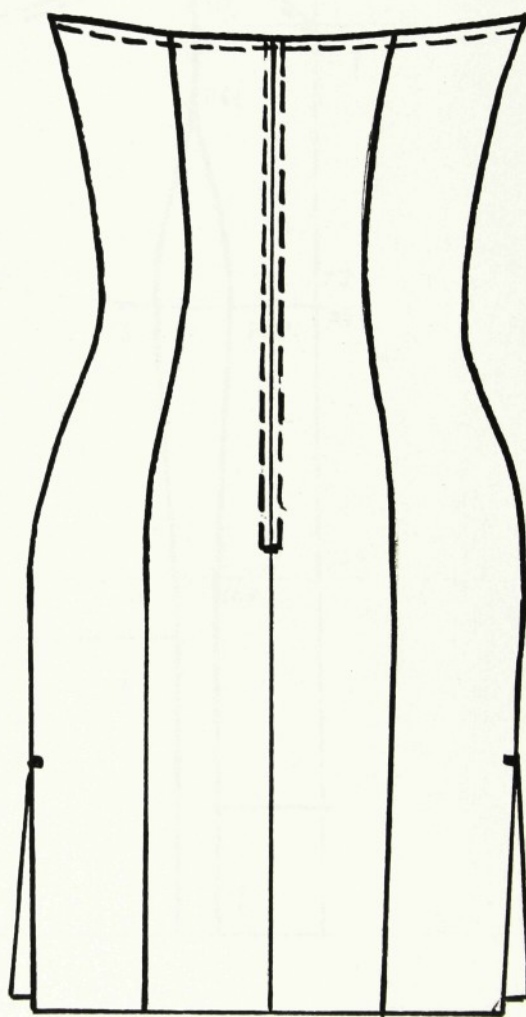
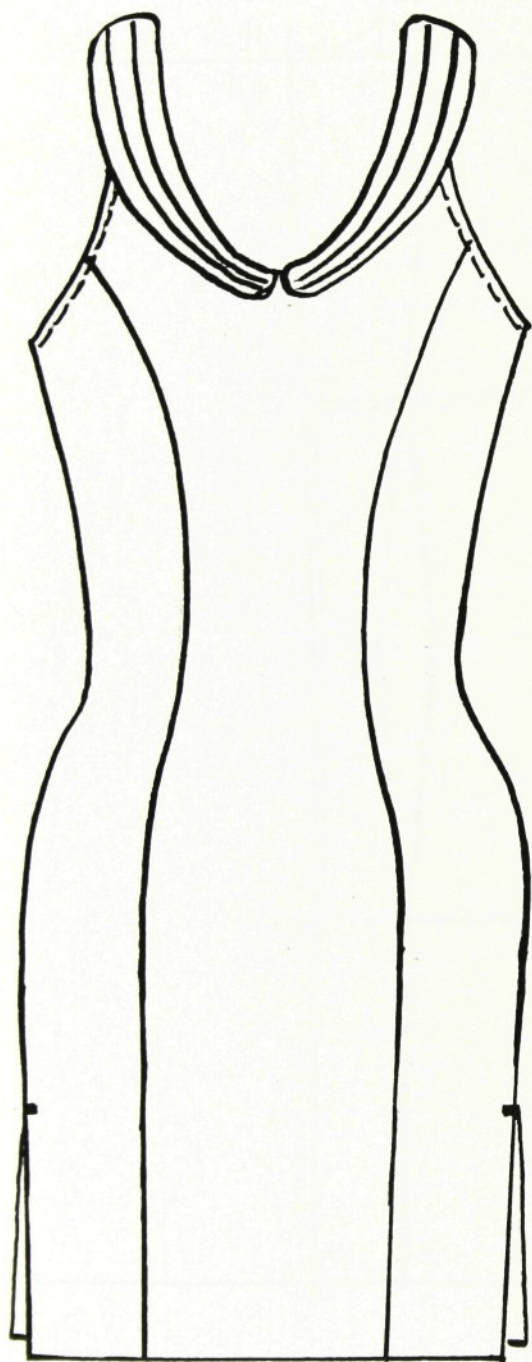
PŘEMÍSTĚNÍ PRSNIHO VYBRÁNÍ

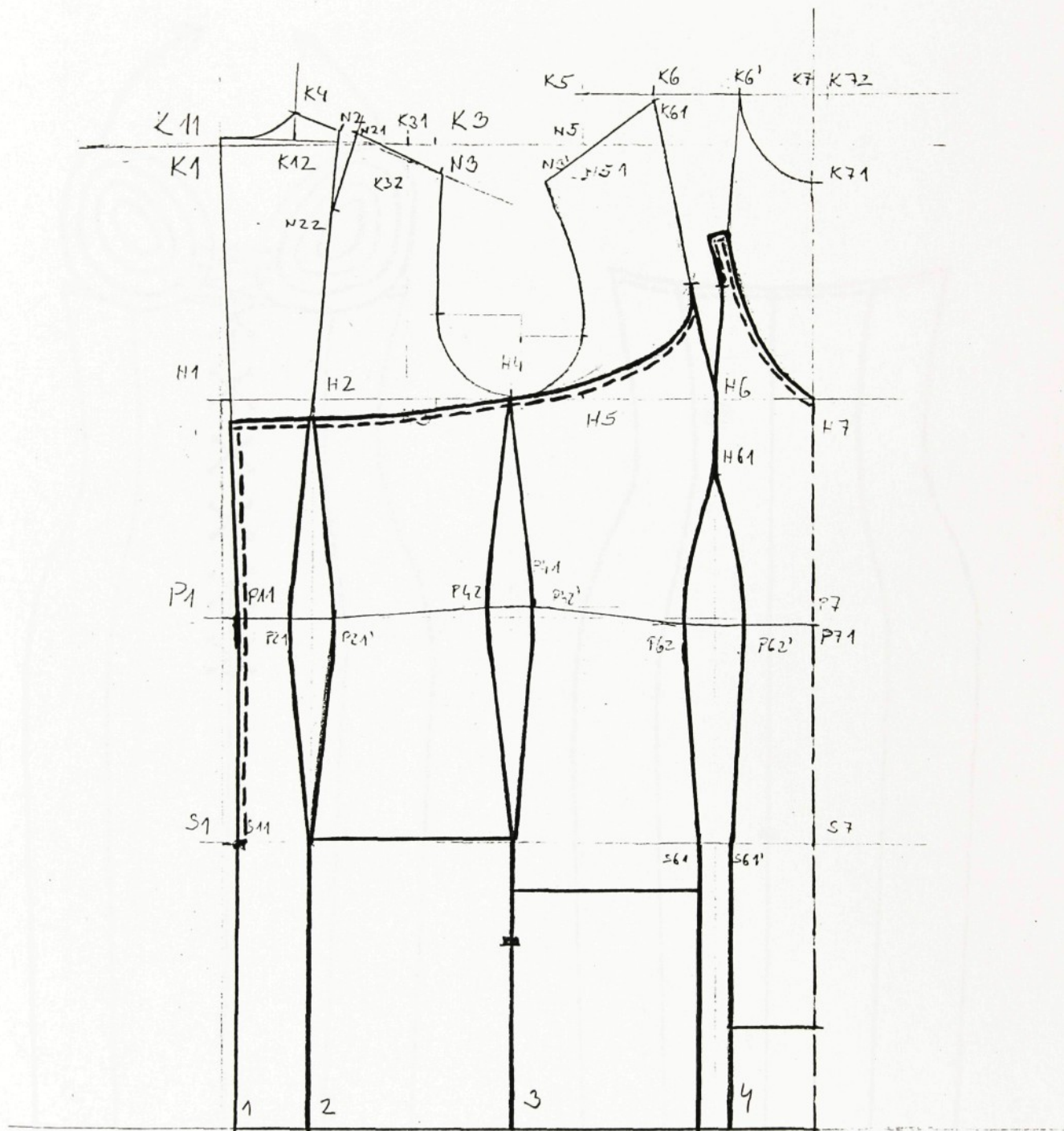

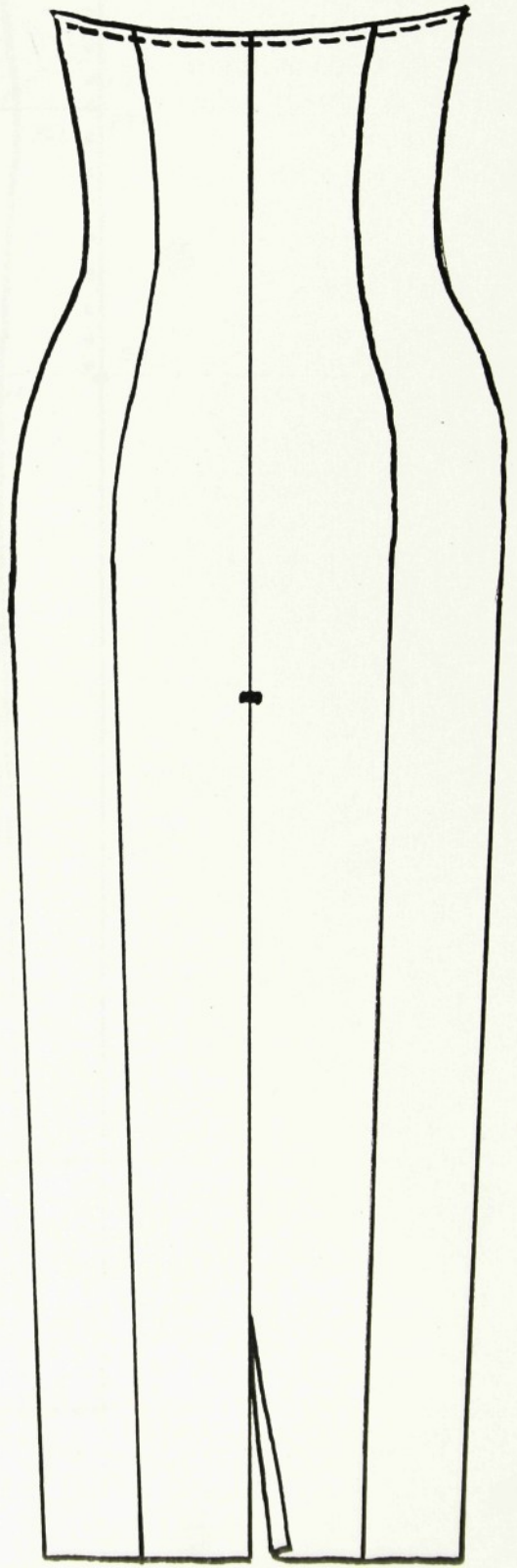
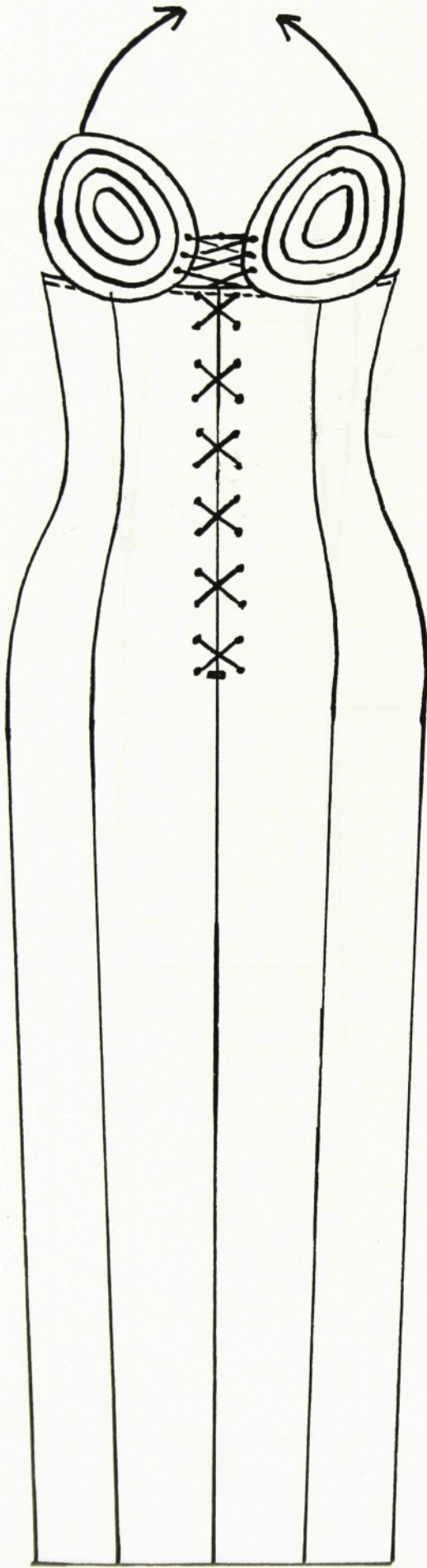

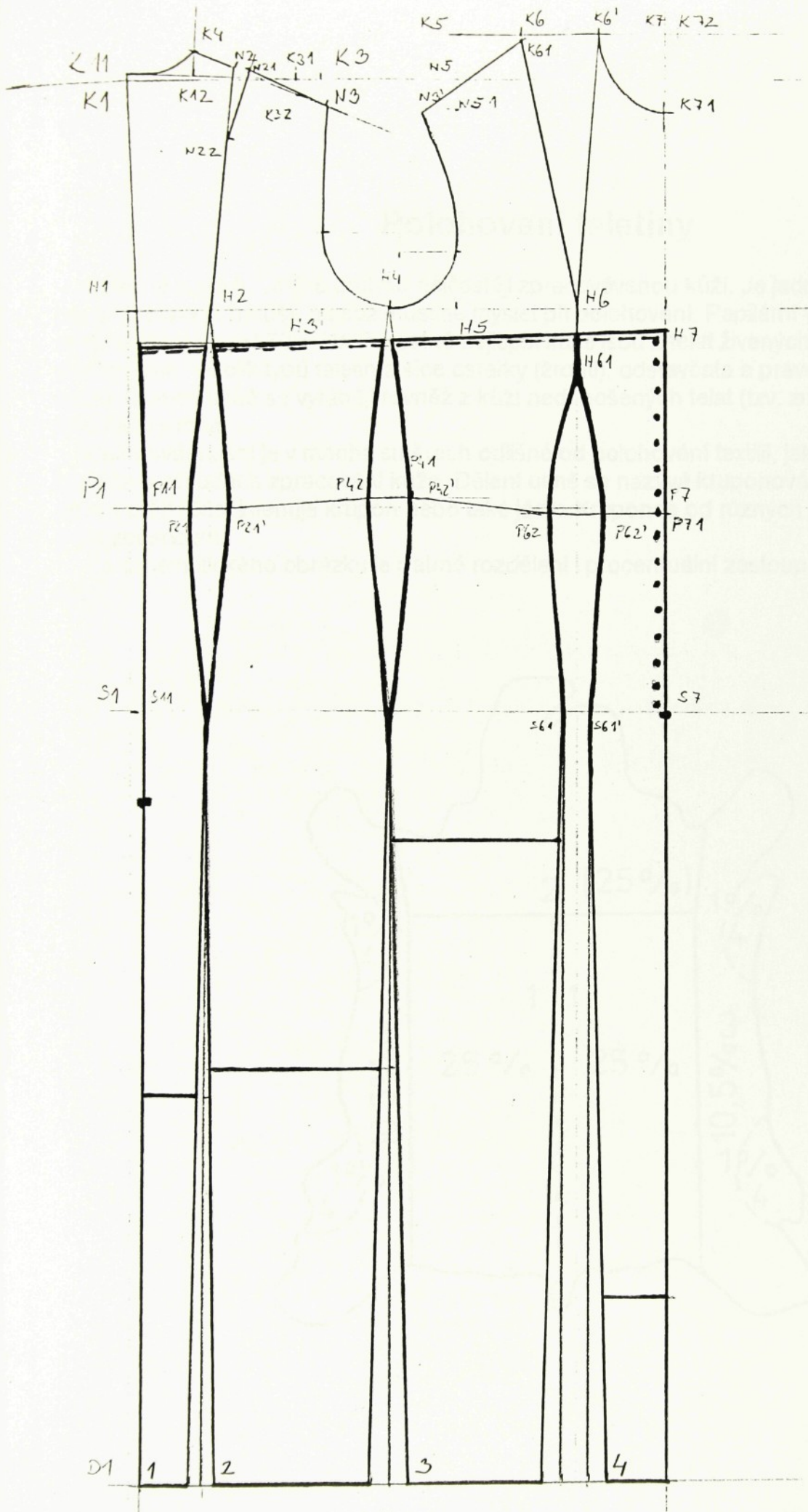
MODEL 8.4

MODEL 8.5

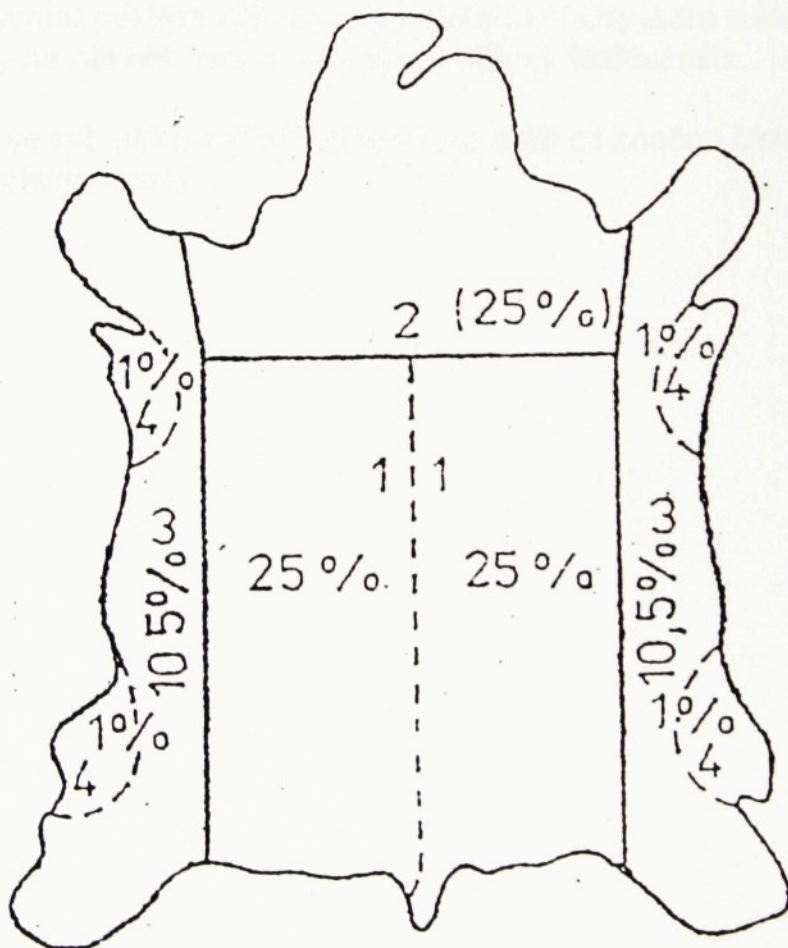

Polohování teletiny

Teletina je po hovězině druhou nejčastěji zpracovávanou kůží. Je jadrná, rovnoměrná, pouze u hlavy je hrubší, na což musíme myslet při polohování. Papilární vrstva tvoří asi 30%, retikulární vrstva asi 70% [4]. Jakostně nejlepší kůže jsou z telat živěných mateřským mlékem. Rozlišujeme několik typů teletin a sice ostarky (žrouti), odstavčata a pravé teletiny (mléčné kůže). Oděvní usně se vyrábějí rovněž z kůží nedonošených telat (tzv. zmetků), jejichž usně jsou velmi jemné.

Polohování usní je v mnoha směrech odlišné od polohování textilií, jak už bylo zmíněno v kapitole o zásadách zpracování kůže. Dělení usně se nazývá kruponování a podle toho se nejvyšší část jmenuje krupon nebo také jádro. Kruponce od různých zvířat se dělí každý jiným způsobem.

Ze schematického obrázku je patrné rozdělení i procentuální zastoupení jednotlivých částí.

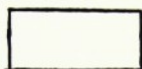

Legenda

Model č.1

Model č.2

Model č.3

Model č.4

Model č.5

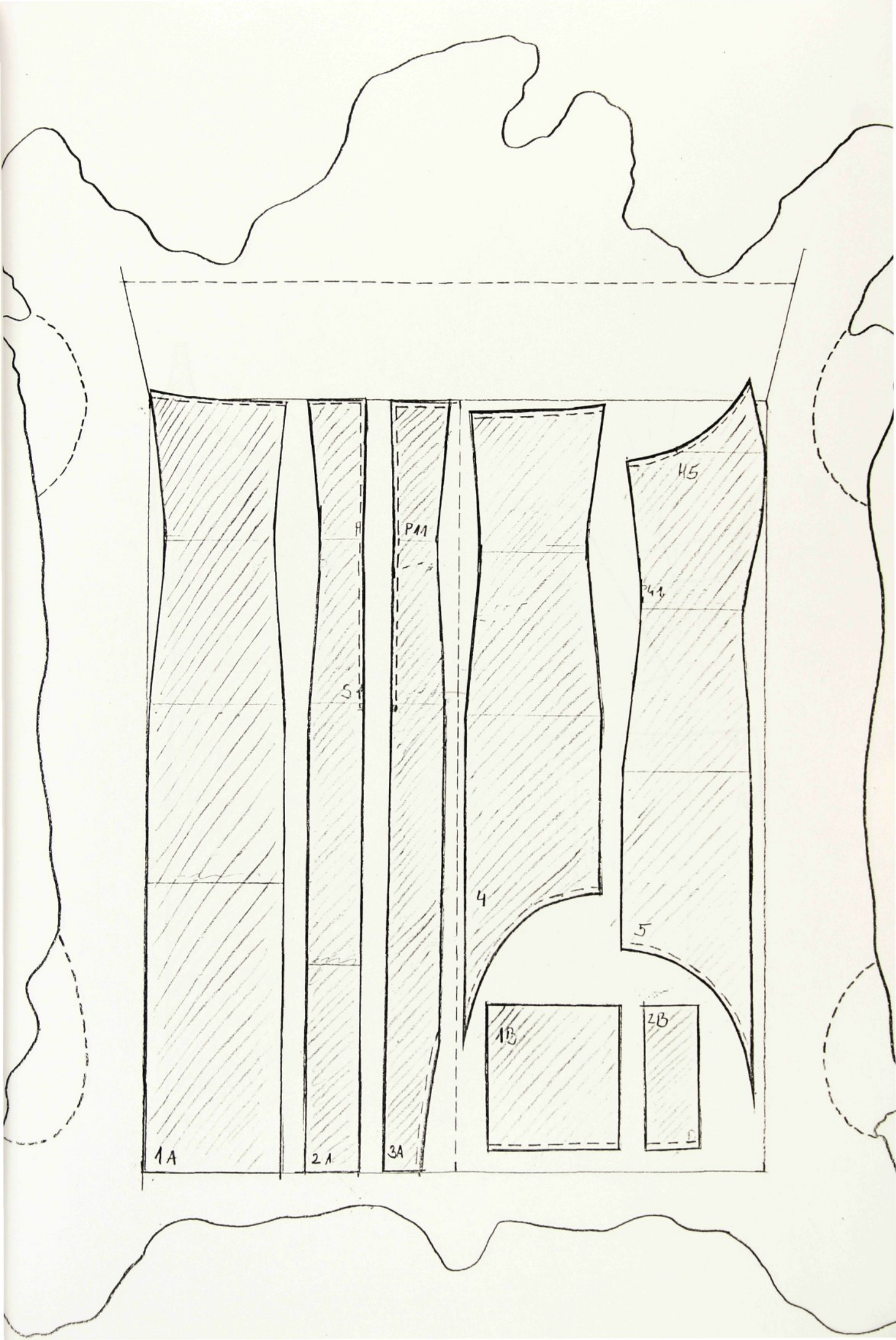
Rozměry jádra (kruponu) - 76,8 cm x 94,8 cm

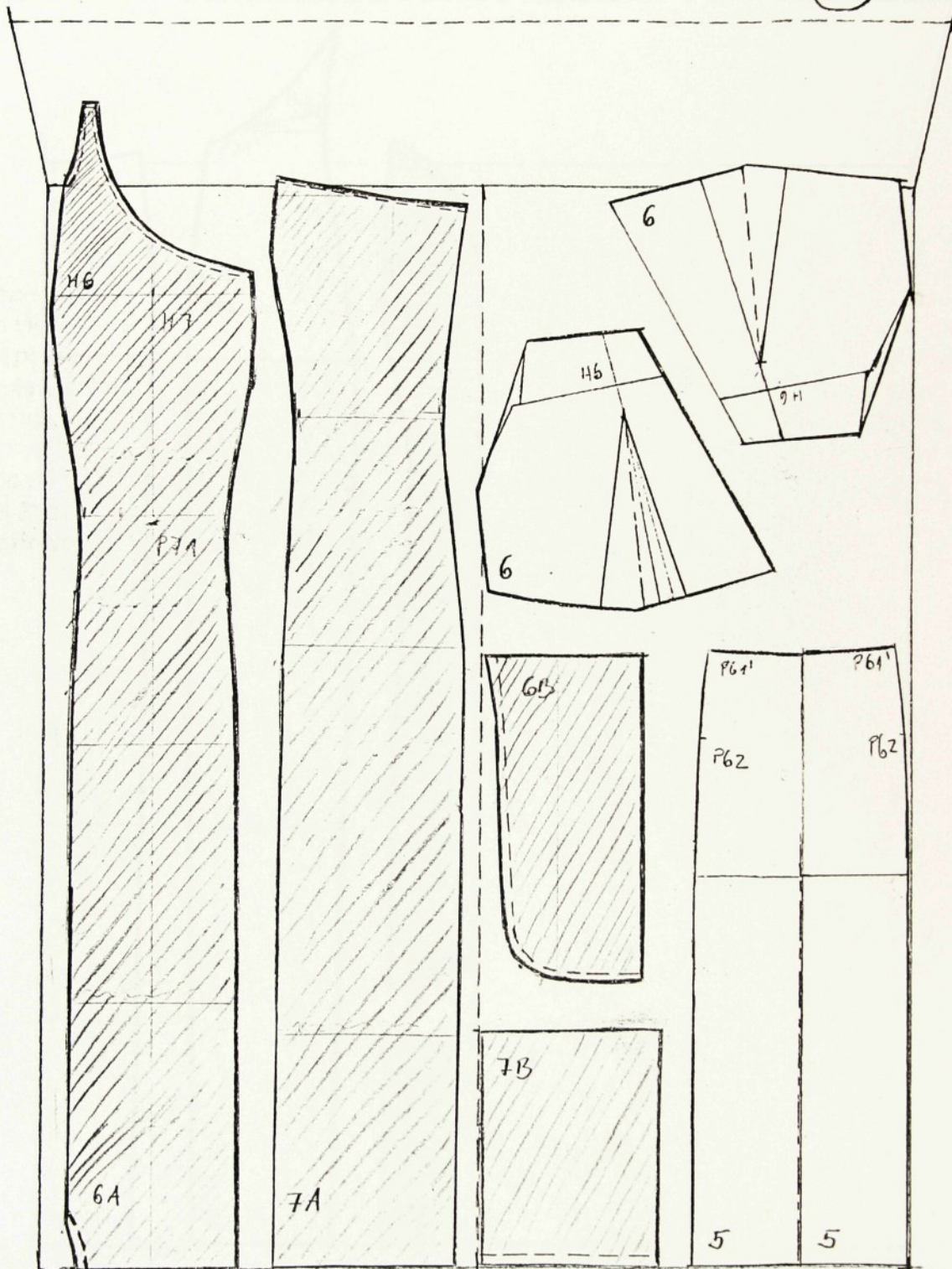
Vaz - vysoký přibližně - 14,5 cm

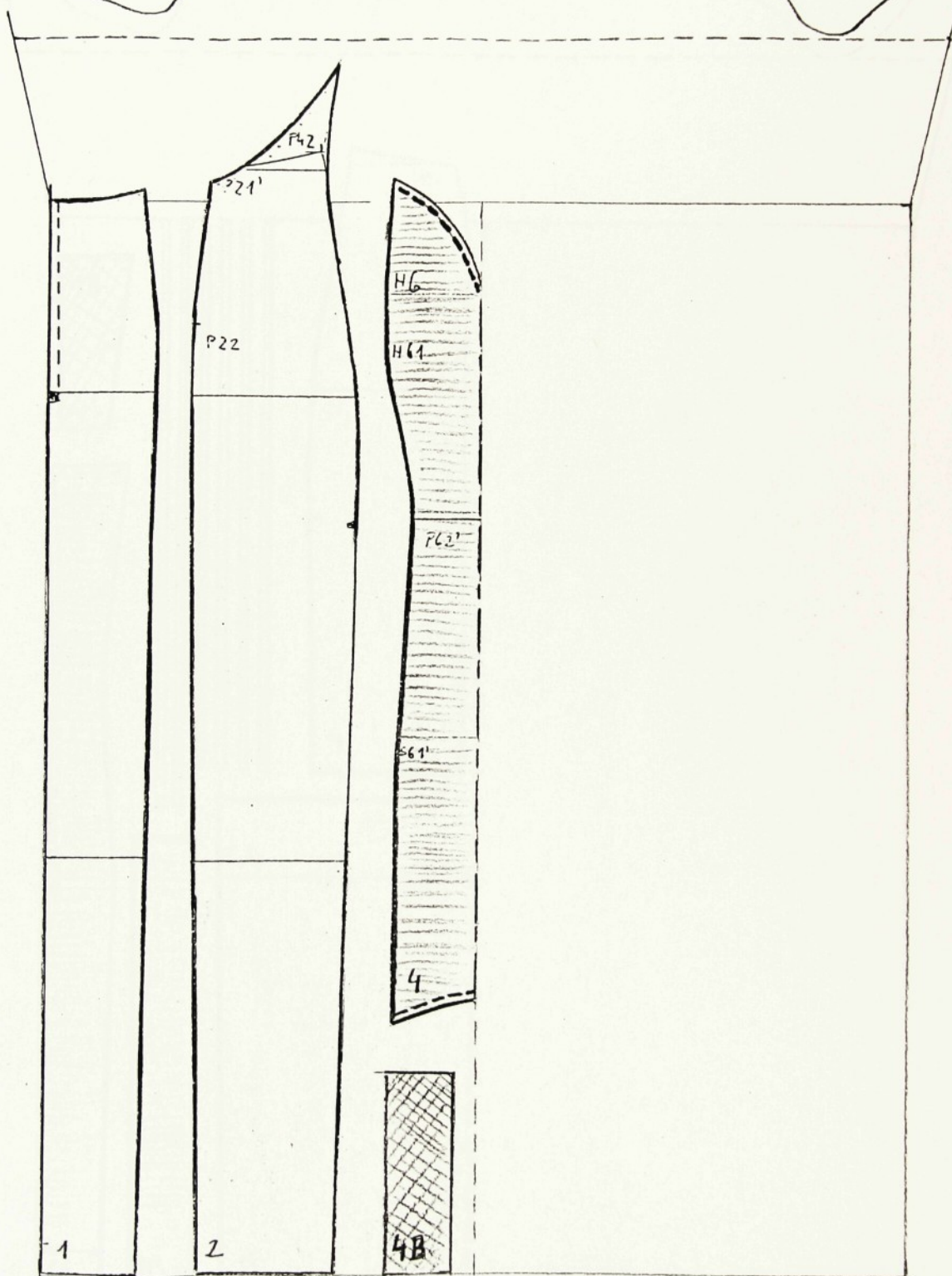
Využívala jsem ho jen pokud to bylo nezbytně nutné v rámci úspory materiálu

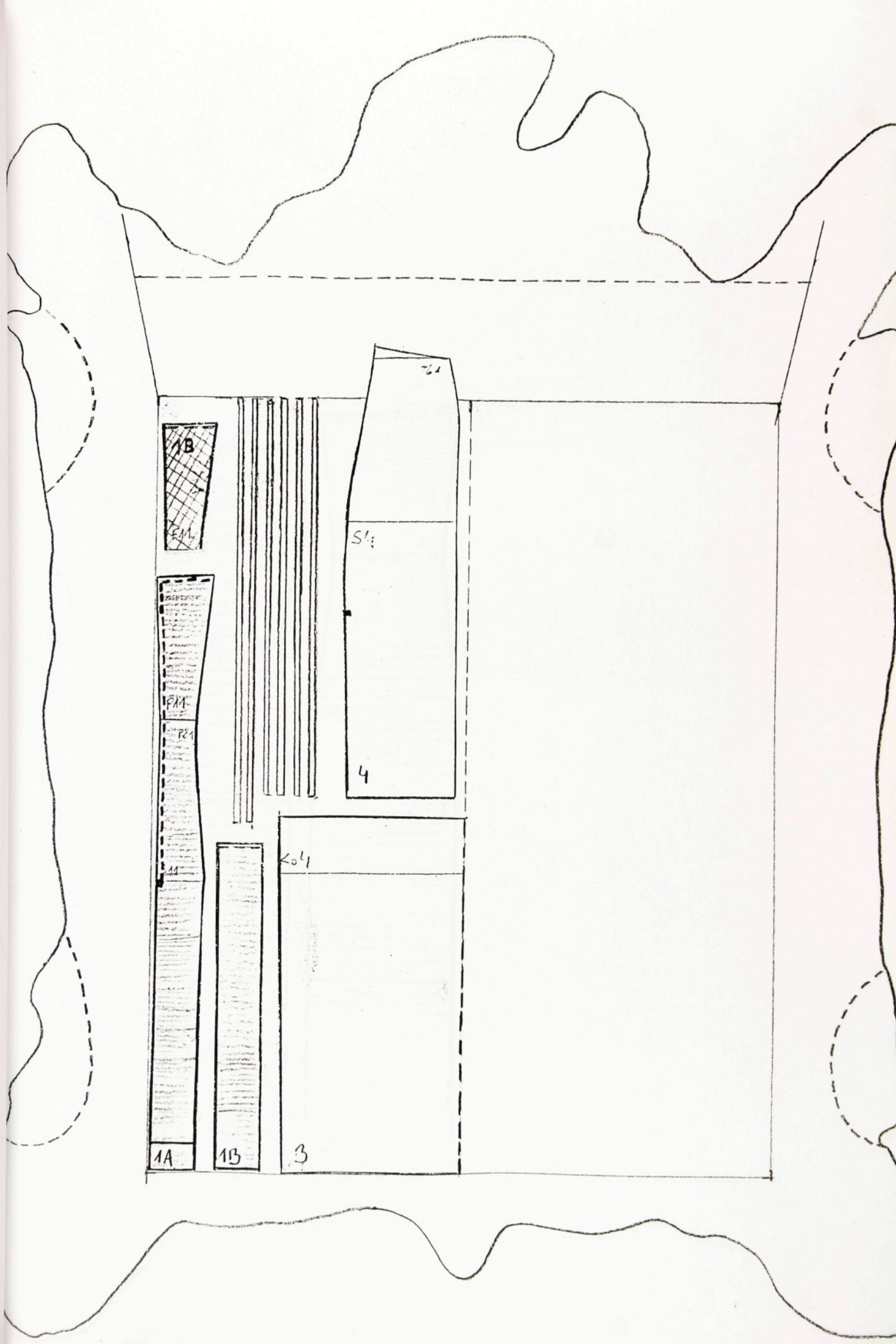
- Ze stejného důvodu některé záložky a švy zasahují mimo jádro a modely mají jednotlivé díly rozmístěny na několik usnů, proto jsou rozlišeny šrafováním.

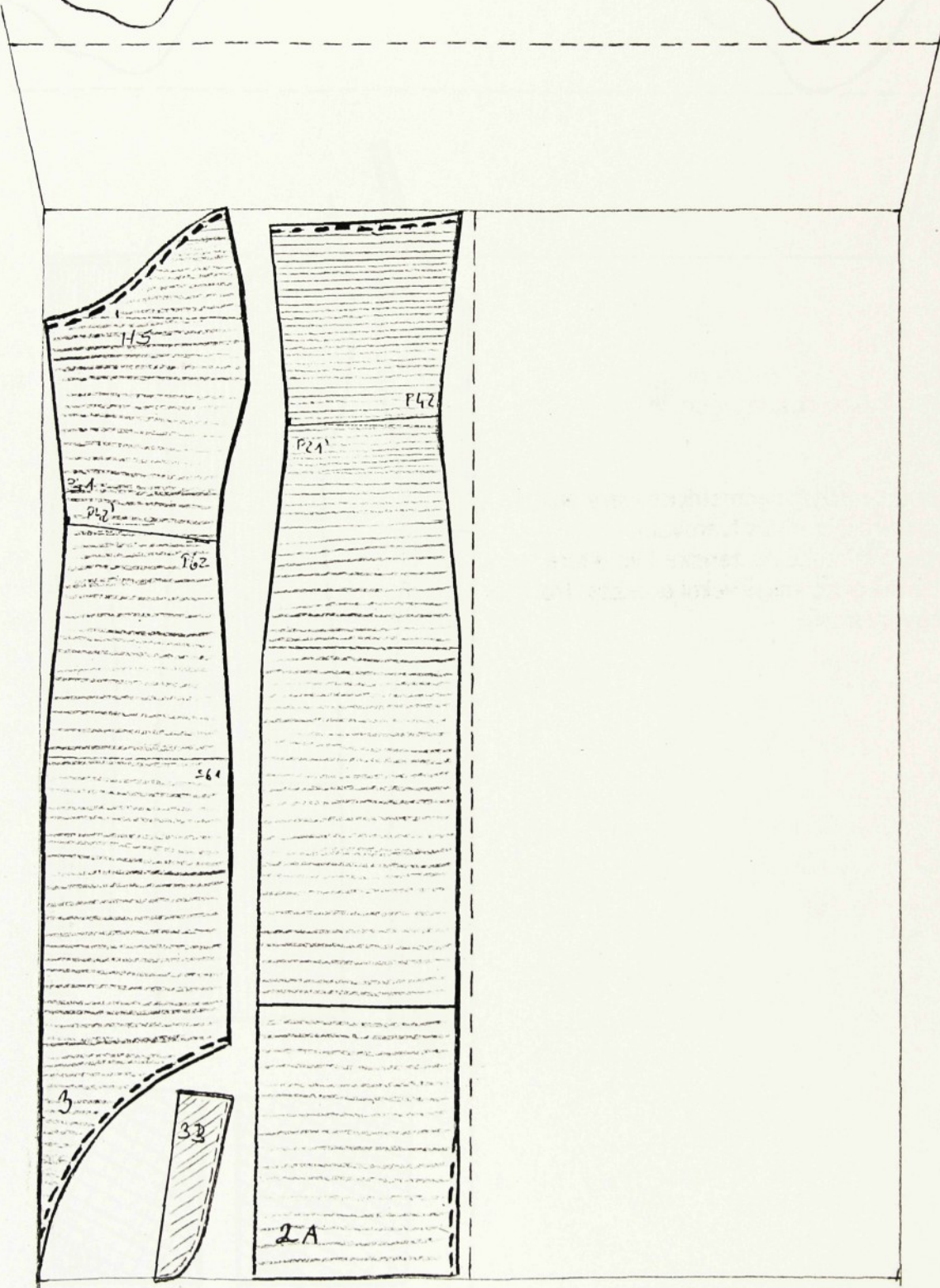
Pokud je stříhový díl ve své délce příčně rozdělen, je delší díl značen číslem dílu + velkým písmenem A, menší písmenem B.

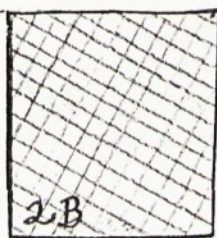
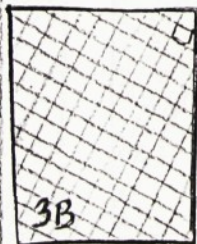
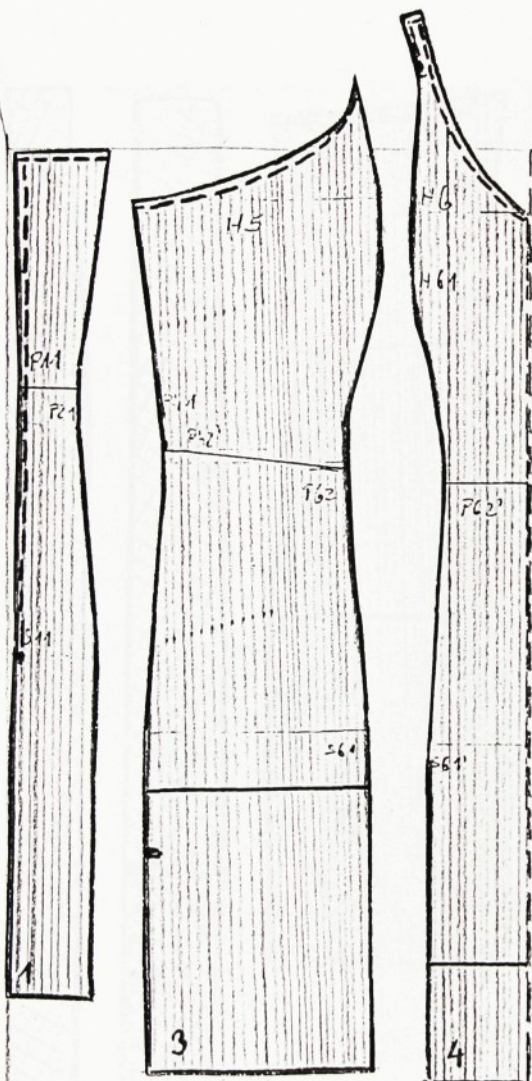

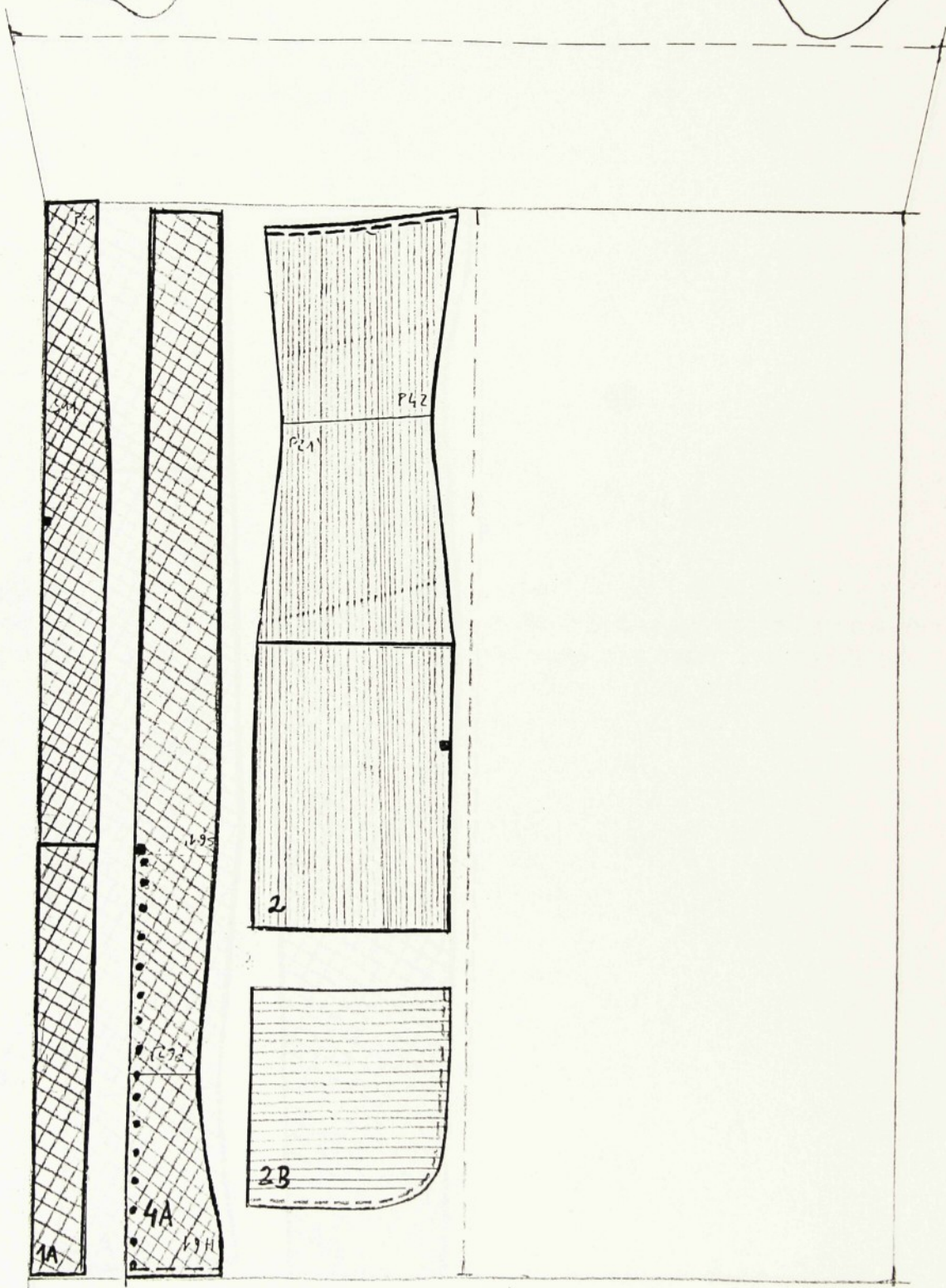

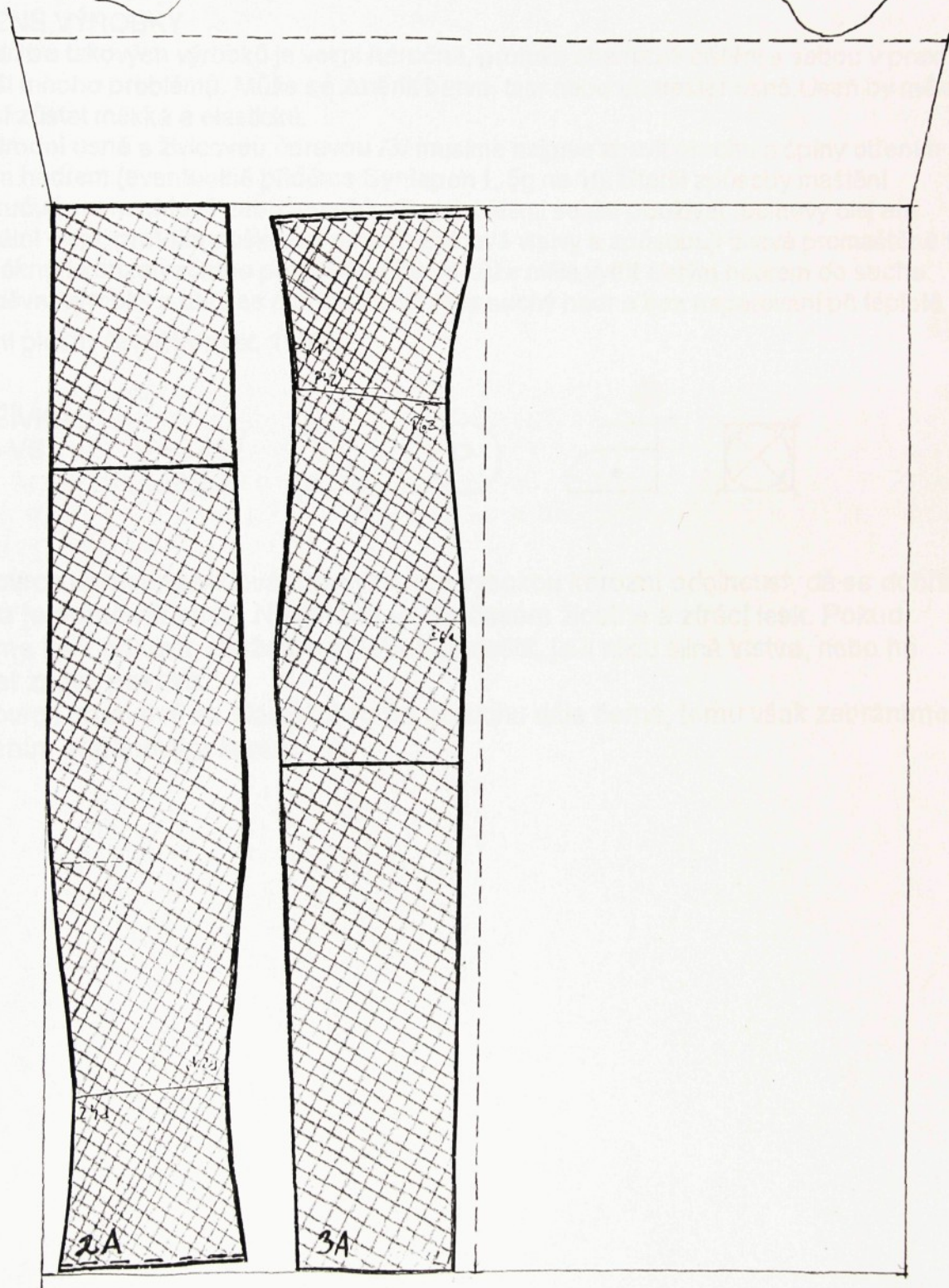

Údržba

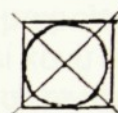
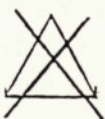
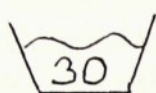
KOŽENÉ VÝROBKY

Údržba takových výrobků je velmi náročná, protože chemické čištění s sebou v praxi přináší mnoho problémů. Může se změnit barva, tvar nebo charakter usně. Useň by měla po čištění zůstat měkká a elastická.

Přírodní usně s živcovou úpravou /3/ musíme nejprve zbavit prachu a špíny otřením vlhkým hadrem (eventuelně přidáme Syntapon L 5g na 1l). Starší způsoby maštění doporučují paznechtový nebo vazelínový olej. Nesmí se ale používat recínový olej ani minerální oleje, protože poškozují povrch živcové vrstvy a způsobují tmavé promaštěné fleky. Po vsáknutí konzervačního prostředku by se kůže měla vytřít čistým hadrem do sucha.

Oděvní výrobky z usně se mohou žehlit přes suchý hadr a bez napařování při teplotě spodní plochy žehličky max. 110°C.

PODŠÍVKA
100% VS

KOV

Povrch upravený niklováním vykazuje vysokou korozní odolnost, dá se dobře leštit a je poměrně tvrdý. Nevýhoda je, že časem žloutne a ztrácí lesk. Pokud chceme lesk obnovit, můžeme výrobek přešetřit, je-li niklu silná vrstva, nebo ho nechat znovu pokovit.

Povrch upravený na starostříbro na vzduchu dále černá, tomu však zabráníme přetřením zaponovým lakem.

Závěr

„Je to pravda odvěká, že šaty dělají člověka“, zpívá se v písni od J. Ježka (text V+W), ale neplatí to zrovna tak i obráceně? Teprve až když si určitý oděv oblékne ta správná osobnost, dostane ono zvláštní kouzlo, které působí jako magnet a přitahuje pohledy zúčastněných. A nemyslím tím jenom to, že je oděv správně vytvarován na postavu nositele, ale i fluidum, které člověk v oděvu vyvolává. Často přece říkáme: „V tom se cítím dobře“ a mnohdy ani nevíme proč. Prostě nám určitý styl oblékání vyhovuje a jiný nás dráždí.

Potom existuje ještě určitá skupina oděvů, které jsou, řekla bych, neutrální. Většinou jsou to výrobky konfekční, které nosí všechny věkové kategorie, obě pohlaví i různé sociální vrstvy. A to je přesně ten typ oděvů, kterému jsem se při navrhování bakalářské práce chtěla vyhnout. Od začátku jsem zamýšlela vytvořit něco osobitého, co každého osloví - někoho kladně, někoho záporně. Koneckonců neexistuje nic, co by se líbilo všem a právě to z nás činí osobnosti.

Když tedy přehodnotím celou svoji práci, počáteční myšlenku a výsledek, jsem spokojená, že se mi podařilo udržet původní záměr osobitého oděvu a zároveň propojení šatů a šperku v jednotný celek. Bohužel vzhledem k náročnosti ručního zpracování kovu a k ceně materiálu musím konstatovat, že se skutečně nejedná o levnou záležitost. Avšak myslím si, že takovýto způsob odění a zároveň ozdobení lidského těla je přínosem jak pro nové tendence v oblasti šperku tak i pro oděv.

Literatura

- /1/ Věra Vokáčová - Současný šperk
- /2/ Miroslav Janotka a Karel Linhart - Zapomenutá řemesla, vyprávění o lidech a věcech
- /3/ I. Vyskočil, E. Markušovská, K. Karlík - Udržíavame odev, kožušiny a bytový textil
- /4/ Jozef Strecký - Odevné tovaroznalectvo
- /5/ Jiří Konvička - Tvoříme z kovu
- /6/ Burda - časopis

